

קולנוע

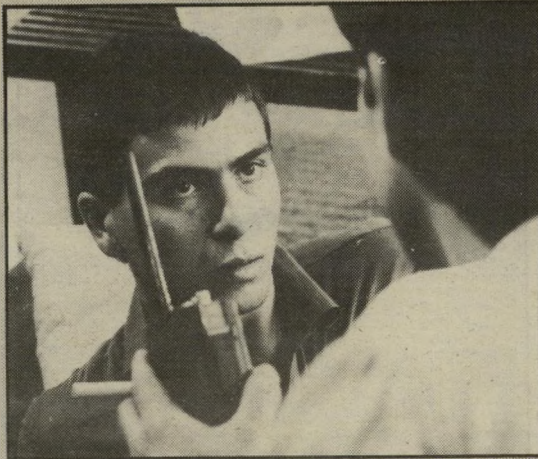
סרטים

ביקור הגברת הזקנה

תגלית בת 78

ובבל, לעולם לא מאוחר

המעבר להודו הוא מועמד ללא פחות מאשר 11 פירסי אוסקר אפשריים (ראה: יומן אישי). אבל התגלית האמיתית של הסרט אינה השח"קנית האוסטרלית המוכשרת ג'ודי ריוויס (גול"דה הצעירה, בסדרה הזכורה לרע) גם לא השחקן ההודי האלמוני כמעט במערכו, ויקטור באנג'רי.

ליאור דדון - תחושת יאוש ועלבון

המימסד. כך צריך להבין את התהום הפעורה, בסופו של דבר, בין קוקו לבין חברתו ומישמחה. כי היא הרי אשכנזית, בת של עיתונאי בעל כוונות טובות, אולם שייכת לעולם שונה, יש גם נסיון למחאה מוליטית, בצורת מישמחה השוכנת באמצע הרחוב נגד מינויה מן השכונה להתנחלות בגדה, אולם המחאה הזאת קצת כפויה, כי אין לה שום קשר של ממש לעלילה של הסרט.

לומד ללכת

קוקו בן 19 (אורלי, תל-אביב, ישראל) - קוקו הוא בן שכונת-עוני ירושלמית, המנ"סה לפלס לעצמו דרך בעולם-

המפגש. כששיר מוצלח משלו נגנב על-ידי אחר, הוא מתפתה להצטרף למעשה שוד. מתוך אמונה שהממון יעזור לקדם אותו ואת להקתו בשטח-המוסיקה, אולם תחת לזכות בממון, נכנס קוקו יחד עם חבריו, למעגל של הסתבכויות שאין מהן מוצא, ובסופו נופל עליהם חשד בביצוע פשע חמור הרבה יותר, שכלל לא היה להם יד בו.

העלילה בסרט הזה דלילה וסכימטית, הדמויות חיוורות והמוסיקה נשענת בעיקר על הפיזיון הנושא את שם הסרט, והמושמע השכם והערב מעל גליה-אתר, ברור מייד שזהו סרט ראשון ושהבימאי, דני ורטה, אינו בטוח עדיין בעצמו, בשימוש במצלמה ובדרך שבה הוא מדריך את השחקנים, תחושה זאת אינה מרפה לכל אורך הסרט, הדיאלוגים המשתמשים באוצר המילים המצומצם ביותר שבהם התפאר סרט עברי בשנים האחרונות, נשמעים לעיתים כמעט כפארודיה על דרך-הדיבור של בני עדות-המיזרח משכונת-העוני - עד כדי כך גדול המאמץ להביל את כושר-הביטוי שלהם לאפס.

עם זאת, יש לומר לזכות הסרט, שהוא מעביר תחושה של יאוש ועלבון, שבה חיים הגיבורים, תחושה המלווה במנה אדירה של חשדנות כלפי מה שעשוי להיראות, ולוא במקצת, כחלק מן

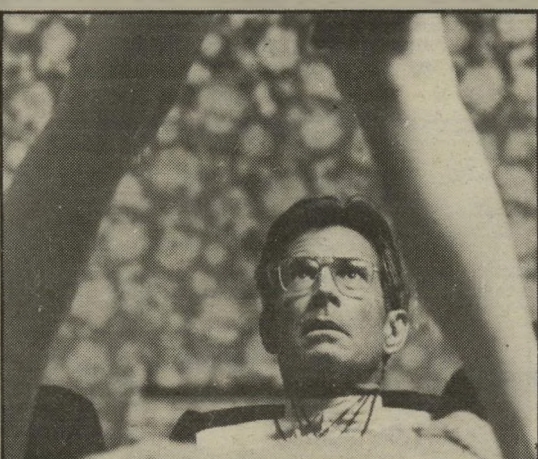
סרט כחול

דהוי

למות בעד תשוקה (פאר, תל-אביב, ארצות-הברית) - ראשית, אזהרה: כל מי שמ"אמין עדיין במושגים מיו-

שנים כמו צניעות, מוטב לו להיזהר, זהו הדבר הקרוב ביותר לסרטים כחולים שהוצגו אצלנו במיסגרת מיסחרית רגילה, הבימאי קן ראסל, שלא נמנה אף פעם עם הצדקנים הגדולים, מפליא כאן בהצגת אוסף שלם של התעלסויות מכל הסוגים, שיגרתיות ואחרות, הוא כמעט שמנסה להפוך את תחריט-המין הימאניים ואת ציוריו האירוטיים של אוברי ברדסלי, שבהם הוא משתמש בשפע, לתמונות חיות בהשתתפות בני-אדם, בשר ודם, כל זה כדי להציג כמה תיאוריות פרוידיסטיות בסיסיות, מצד אחד, יש כאן מעצבת אופנה סכיזופרנית, שמדי לילה לובשת דמות של זונה שאינה נרתעת ממאומה, ובדרך זו היא מסתתרת מפני כמיהתה העמוקה לאהבה, ומן הסכנה שאהבה כזאת תפגע בה עמוקות, מצד שני, יש כאן גבר, בחור טוב וחביב, שאשתו מסרבת לקיים עמו יחסים.

בעצם, קצת קשה לתאר את עלילת הסרט הזה בהגיון של ממש, כי גם לראסל זה כנראה לא כל-כך איכפת, חשוב לו יותר להפגין יכולת וירטואוזית בשימוש שהוא עושה בקולנוע, עד כדי שיגרתיות הצילום, העיצוב הפנימי, או מעמדים למרדים - הומכים להיות מטרה בפני עצמה, הסיפור עצמו, ללא ההגזמות המטורפות של ראסל, היה נראה בוודאי כשיא הבנאליות.

אנתוני פרקינס - תחריט-מין

בתחילת הסרט ובסופו יש סצינות של תירמיה קבוצתית, הרומזות בבידור שכוונתו של ראסל היא לטעון לאיזה עומק פסיכולוגי, תרגילי פיצול-האישיות (המטיף צריך להיות התגלמות השטן שבאשה), הפגנת האומללות שביחסי-מין ללא אהבה, ולחילופין, העליבות של אהבה בלי יחסי-מין - כל אלה מוצגים בימרה רבה כתגליות של הבימאי, אבל בסופו של דבר אינם אלא תרגילים בהמחשת תיאוריות ישנות.

הו, מוסר

כפול

הו, חיים ארוכים (מוסי, אוף, תל-אביב, הונגריה) - זמרת-אופרטות מגורשת מן העיר אל הכפר, יחד עם כל

שאר בני האצולה והבורגנות, במיסגרת מיבצע לחינוך מחדש של בני המעמדות המנצלים, שנערך בהונגריה אחרי השתלטות הקומוניזם שם. הזמרת, שהיא גרושתו של רוזן אבל אינה רואה עצמה כבת לשיכבה החברתית של בעלה לשעבר, עושה את כל המאמצים כדי לשוב לבירה ולבימת התיאטרון, ואין לה שום רתיעה מפני שימוש בשוחד מיני, אם יש בו כדי לקדם את עניינה.

לכאורה, סאטירה קלילה על תקופה מחרידה, המציגה בקריצה את הסטאליניזם ההונגרי, הסרט היה אחד הלהיטים הקולנועיים הגדולים בהונגריה בשנה שעברה, ואפשר להבין את רצונה של הצופים שם להיתבדר על חשבון תקופה קשה זו, שהיא כבר נחלת-העבר, עם זאת, יש בסרט משהו מרגיז מאוד מבחינה מוסרית, הסרט תוקף לכאורה את הסטאליניזם, ועם זאת טוען שקורבנותיו קיבלו בדיקת את מה שמגיע להם, הוא מצביע על השרירותיות של הגלית בני העיר אל הכפר, ועם זאת מציג את הגלות כמחנה קיץ - קצת לא נוח אולי, אבל כלל לא נורא, עוד יותר מוזר היחס של הסרט לשתית טראגדיות של ממש המוצגות בו - התאבדות ומוות בתאונה, אשה תולה את עצמה והסרט עובר על כך לסדר היום, אולי משום שאותה האשה

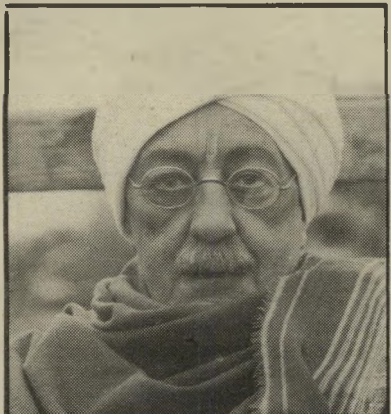

אודורוש ובזרדי - זילזול מוזר

הוצגה כבר כדמות נלעגת, אולי משום שזה עשוי לקלקל את מצב-הרוח של הצופים, אשר לתאונה, המתרחשת בסוף הסרט: אולי היא צריכה לומר משהו חשוב מבחינה רעיונית, בנוסח 'סופם של הטובים להיכחד', אבל הזילזול בגורם האנושי במיקרה זה, כאשר מחסלים את אחת הדמויות ומתייחסים אליה כאילו דרכו בטעות על איזו נמלה - זו סאטירה מסוג משונה מאוד.

דיים פגי אשקרופט הבן הוא נאד נפוח

סיר אלק גינס

הפרופסור הוא פילוסוף גרגרן

התגלית האמיתית, הרעננה, הפיקחית, התוססת והמפתיעה היא דווקא שחקנית בת 78, שכבר זכתה לתואר אצולה כמולדתה - הלא היא דיים פגי אשקרופט.

הבימאי, דייוויד לין, טען שאשקרופט היתה הלהוק הטיבעי והיחיד שנראה בעיניו לתפ"קידה של גברת מור, אותה לידי אנגליה למור רתנסיון, בעלת אופקים רחבים ואינטואיציה מפותחת הרבה יותר מאשר כל האנשים המקפים אותה, ויותר מכל - האשה היחידה המבינה באמת את המשמעות האמיתית של פערים תרבותיים והכבוד ההרדי, שאדם חייב לרוחש לאדם אחר, שצביעו או עוניו אינו עושה אותו לנחות ממנו, אותה גברת מור, הבאה להודו כדי להיווכח ששנה, נציג המערכת המישפטית הבריטית בהודו, אינו אלא נאד נפוח.

יהלום הכתר, אשקרופט עשתה את הופעתה הבימתית הראשונה בגיל 18, ומאז לא פסחה על אף תפקיד דרמטי יוקרתי, היא היתה גם אופלית, גם אלקטרה, גם קליאופטרה ואף רסמונה, טיטאניה, קורדליה, ויוליה.

גם הודו אינה זרה לאשקרופט, בשנת 1977 באה לשם, כדי להופיע בסרט הולאבאלו, וחמש שנים אחר-כך חזרה לשם להסרסת סידרת הטלוויזיה יהלומי הכתר.

העיניים הכחולות, קשיש אחר הגונב את ההצגה בהמעבר להודו הוא סיר אלק גינס, בתפקיד הפילוסוף הגרגרן, פרופסור גורבולי, גינס לא הסכים מיד לגלם את התפקיד בסרט האחרון, הוא טען שעניני הכחולות יהיו בעוכריו, ושאינו יודע לשיר, אבל הבימאי חשב אחרת: ברהמיני מקאשמיר יכול להיות בעל עיניים כחולות, הוא טען, אשר לשירה - גינס טען תמיד כי אינו יודע לרקוד, לשיר ולרכוב על סוסים, אבל בסופו של דבר הוא מפוס בסרט, ואף למד לרכוב, ובאשר לריקוד - לעולם לא מאוחר.